

Zadeva C-543/19

**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča**

Datum vložitve:

16. julij 2019

Predložitveno sodišče:

Finanzgericht Hamburg (Nemčija)

Datum predložitvene odločbe:

1. julij 2019

Tožeča stranka:

Jebsen & Jessen (GmbH & Co.) KG

Tožena stranka:

Hauptzollamt Hamburg

Predmet postopka v glavni stvari

Oprostitev protidampinške dajatve – Posledice tega, da je na prvotnem računu na podlagi zaveze naveden napačen sklep, ki je podlaga za oprostitev – Dopustnost naknadne predložitve popravljenega računa na podlagi zaveze

Predmet in pravna podlaga predloga

Razlaga prava Unije, člen 267 PDEU

Vprašanji za predhodno odločanje

1. Ali v okoliščinah spora o glavni stvari oprostitvi protidampinške dajatve, uvedene s členom 1 Izvedbene uredbe (EU) 2015/82, na podlagi člena 2(1) te uredbe nasprotuje to, da na računu na podlagi zaveze iz člena 2(1)(b) te uredbe ni naveden Izvedbeni sklep (EU) 2015/87 iz točke 9 Priloge k tej uredbi, ampak Sklep 2008/899/ES?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen: ali se lahko predloži račun na podlagi zaveze, ki izpolnjuje pogoje iz Priloge k Izvedbeni uredbi (EU) 2015/82, v okviru postopka za vračilo protidampinških dajatev, za namene oprostitve protidampinške dajatve, uvedene s členom 1, na podlagi člena 2(1) te uredbe?

Navedene določbe prava Unije

Uredba Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti (v nadaljevanju: ZK), nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 952/2013 z dne 9. oktobra 2013, zlasti člen 78

Uredba Sveta (ES) št. 2320/97 z dne 17. novembra 1997 o uvedbi dokončnih protidampinških dajatev pri uvozu nekaterih brezšivnih cevi iz železa ali nelegiranega jekla s poreklom iz Madžarske, Poljske, Rusije, Češke, Romunije in Slovaške, o razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 1189/93 in o zaključku postopka v zvezi s takim uvozom s poreklom iz Hrvaške, zlasti člen 2(2)

Uredba Sveta (ES) št. 1193/2008 z dne 1. decembra 2008 o uvedbi dokončne protidampinške dajatve in dokončnem pobiranju začasnih dajatev, ki veljajo za uvoz citronske kisline s poreklom iz Ljudske republike Kitajske

Sklep Komisije 2008/899/ES z dne 2. decembra 2008 o sprejetju zavez v zvezi s protidampinškim postopkom glede uvoza citronske kisline s poreklom iz Ljudske republike Kitajske, spremenjen s Sklepom Komisije 2012/501/EU z dne 7. septembra 2012

Izvedbena uredba Komisije (EU) 2015/82 z dne 21. januarja 2015 o uvedbi dokončne protidampinške dajatve na uvoz citronske kisline s poreklom iz Ljudske republike Kitajske po pregledu zaradi izteka ukrepa v skladu s členom 11(2) Uredbe Sveta (ES) št. 1225/2009 in zaključku delnih vmesnih pregledov v skladu s členom 11(3) Uredbe (ES) št. 1225/2009, zlasti člena 1 in 2 ter točka 9 Priloge

Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2015/87 z dne 21. januarja 2015 o sprejetju ponujenih zavez v zvezi s protidampinškim postopkom za uvoz citronske kisline s poreklom iz Ljudske republike Kitajske

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka

- 1 Tožeča stranka zahteva oprostitvev protidampinške dajatve na uvoz citronske kisline iz Ljudske republike (v nadaljevanju: LR) Kitajske.
- 2 Na podlagi Uredbe št. 1193/2008 se je za uvoz citronske kisline s poreklom iz LR Kitajske prvotno obračunavala protidampinška dajatev. Družba Weifang Enseign Industry Co. Ltd. (v nadaljevanju: družba Weifang) je, da bi bila oproščena te

protidampinške dajatve, Komisiji predložila ponudbo zaveze, ki jo je ta s Sklepom 2008/899 sprejela (v nadaljevanju: prvotno ponujena zaveza).

- 3 Komisija je novembra 2013 začela protidampinško preiskavo. Družba Weifang je v tem okviru predložila novo ponudbo zaveze.
- 4 Tožeča stranka in družba Weifang sta se s tremi pogodbami z dne 9., 13. oziroma 15./16. januarja 2015 dogovorili o dobavi skupno 360 ton citronske kisline po ceni 884,70 EUR na tono. Minimalna uvozna cena za prvo četrtoletje leta 2015, ki jo je Komisija določila na podlagi ponujenih zavez družbe Weifang, je znašala 878,60 EUR na tono. Citronska kislina je bila 30. januarja 2015 na ladjah odpeljana iz LR Kitajske.
- 5 Tožeča stranka je z 12 carinskimi deklaracijami z dne 10. oziroma 11. marca 2015 prijavila za sprostitev v prosti promet 360 ton citronske kisline tarifne številke 2918 1400 00 0 z dodatno oznako TARIC A882. Na zaprosilo tožene stranke je predložila pripadajoče račune na podlagi zavez, ki jih je izdala družba Weifang 29. januarja 2015 (v nadaljevanju: prvotni računi na podlagi zavez). Na njih je bil med drugim naveden sklic na „Decision 2008/899/EC“.
- 6 Ker je bil na prvotnih računih na podlagi zavez naveden sklic na Sklep 2008/899 in ne na Izvedbeni sklep 2015/87, ki je začel veljati 23. januarja 2015, je tožena stranka zavrnila zahtevek za oprostitev protidampinške dajatve in je z 12 odločbami o odmeri uvoznih dajatev z dne 10. oziroma 11. marca 2015 za zgoraj navedeni uvoz odmerila protidampinško dajatev na podlagi splošne stopnje protidampinške dajatve v višini 42,7 %.
- 7 Tožeča stranka je zahtevala vračilo protidampinške dajatve in je v tem okviru predložila popravljene račune na podlagi zavez. Ti se od prvotnih računov na podlagi zavez razlikujejo samo v tem, da je bil „Decision 2008/899/EC“ nadomeščen z „Implementing Decision (EU) 2015/87“.
- 8 Tožena stranka je zavrnila zahtevek za vračilo, ker po njenem mnenju pogoji za oprostitev protidampinške dajatve zaradi nepravilne navedbe Sklepa 2008/899 na prvotnih računih na podlagi zavez niso bili izpolnjeni. Za to je bil po njenem mnenju odločilen trenutek sprejetja carinske deklaracije. To je bilo potrjeno tudi v sodbi Sodišča z dne 17. septembra 2014, Baltic Agro (C-3/13, EU:C:2014:2227).
- 9 Tožeča stranka je zoper to odločbo vložila tožbo pri predložitvenem sodišču. V njej vztraja pri zahtevku za oprostitev protidampinških dajatev v celoti in med drugim navaja, da je naknadna predložitev popravljenega računa na podlagi zaveze vsekakor dopustna.

Kratka predstavitev obrazložitve predloga

Prvo vprašanje za predhodno odločanje

- 10 Postavlja se vprašanje, ali računi na podlagi zavez, predloženi v okviru preverjanja carinske deklaracije, izpolnjujejo zahteve člena 2(1)(b) Izvedbene uredbe 2015/82. V skladu s to določbo je treba za oprostitev predložiti račun na podlagi zaveze. To je trgovinski račun, ki vsebuje vsaj podatke in deklaracijo iz Priloge k tej uredbi. Glede na besedilo prvotno predloženih računov na podlagi zavez je očitno, da zahteve točke 9 Priloge k Uredbi niso izpolnjene. Na njih namreč ni naveden Izvedbeni sklep 2015/87, ampak Sklep 2008/899. Vendar ta napačna navedba v posebnih okoliščinah spora o glavni stvari morda ne nasprotuje oprostitvi protidampinške dajatve.
- 11 Argument za to, da navedba sklepa, ki ob uvozu ni bil veljaven, izključuje pravico do oprostitve dajatev, je pravilo razlage, v skladu s katerim je treba izjeme razlagati ozko (sodbi z dne 17. septembra 2014, *Baltic Agro*, C-3/13, točka 24, in z dne 22. maja 2019, *Krohn & Schröder*, C-226/18, točka 46).
- 12 Vendar predložitveno sodišče meni, da je treba to pravilo razlage razumeti ob upoštevanju načela sorazmernosti. Generalna pravobranilka J. Kokott je v zvezi s tem v sklepnih predlogih, predstavljenih 6. septembra 2018 v zadevi *Vetsch* (C-531/17, točka 50), opozorila, da nastanek obveznosti plačila DDV pri uvozu pomeni poseg v svobodo gospodarske pobude na podlagi člena 16 Listine. Nič drugega ne bi smelo veljati za nastanek protidampinške dajatve. Na podlagi člena 52(1), drugi stavek, Listine je omejitev svobode gospodarske pobude, ki izhaja iz zavrnitve oprostitve protidampinške dajatve, zato dovoljena samo, če je potrebna in če dejansko ustreza ciljem splošnega interesa, ki jih priznava Unija.
- 13 Predložitveno sodišče tudi ne glede na to, ali zavrnitev oprostitve protidampinške dajatve pomeni poseg v temeljno pravico tožeče stranke, meni, da je treba oprostitev iz člena 2 Izvedbene uredbe 2015/82 razumeti ob upoštevanju načela sorazmernosti. Sodišče je v sodni praksi pojasnilo, da je treba umik sprejetja zaveze presojati z vidika načela sorazmernosti (sodba z dne 22. novembra 2012, *Usha Martin*, C-552/10 P, točka 32). Enako mora veljati za razlago določbe o protidampinških dajatvah, v skladu s katero se odobri oprostitev. V skladu z navedenim je Sodišče v zvezi z ugodnejšo obravnavo pri uporabi protidampinških dajatev poudarilo, da je treba pri razlagi določbe prava Unije upoštevati ne le njeno besedilo, ampak tudi sobesedilo in cilje, ki jih uresničuje ureditev, katere del je (sodba z dne 12. oktobra 2017, *Tigers*, C-156/16, točka 21, s sklicem na sodbo z dne 16. novembra 2016, *Hemming in drugi*, C-316/15, točka 27; sodba z dne 14. julija 2016, *Verband Sozialer Wettbewerb*, C-19/15, točka 23).
- 14 Temu uvodna izjava 186 Izvedbene uredbe 2015/82, na katero je opozorila tožena stranka, ne nasprotuje. Sicer iz nje izhaja, da zgolj nakup blaga od proizvajalca, čigar zavezo je sprejela Komisija, ne pomeni nujno oprostitve protidampinške dajatve. Vendar je s tem samo pojasnjeno, da je oprostitev odvisna od tega, ali so

izpolnjeni pogoji iz člena 2 Izvedbene uredbe 2015/82. Ker uvodna izjava predpostavlja izpolnitev teh pogojev, ne more prispevati k njeni razlagi.

- 15 Posledica uporabe načela sorazmernosti je najprej, da vsako še tako majhno odstopanje od besedila iz točke 9 Priloge k Izvedbeni uredbi 2015/82 ne pomeni izključitve oprostitev. To tudi ni sporno med udeležencema spora o glavni stvari. Senat meni, da odstopanja od besedila iz točke 9 ne bi smela nasprotovati oprostitvi, če ne ogrožajo uresničitve namena predložitve računa na podlagi zaveze.
- 16 Namen predložitve računa na podlagi zaveze je v tem, da se lahko učinkovito nadzoruje spoštovanje ponujene zaveze (sodba z dne 17. septembra 2014, Baltic Agro, C-3/13, točka 29; tako tudi uvodna izjava 184 Izvedbene uredbe 2015/82). Sodišče je nazadnje poudarilo, kakšen poseben pomen ima pri tem prav navedba pravilnega izvedbenega sklepa (sodba z dne 22. maja 2019, Krohn & Schröder, C-226/18, točka 55). To pomeni, da bi se lahko oprostitev praviloma odobrila samo, če je na računu na podlagi zaveze naveden sklic na sklep o sprejetju ponujene zaveze, ki je bil ob uvozu veljaven.
- 17 Vendar predložitveno sodišče meni, da sklic na sklep, ki je postal neveljaven, zaradi posebnih okoliščin obravnavanega primera ni ogrozil in tudi ni mogel ogroziti preverjanja izpolnjevanja pogojev ponujene zaveze. V konkretnem primeru namreč zmožnost nemških carinskih organov, da preverijo izpolnjevanje pogojev za oprostitev, ni bila zmanjšana.
- 18 Poleg tega so bili pogoji ponujene zaveze, ki je veljala pri uvozu blaga, izpolnjeni. Komisija je namreč predložitvenemu sodišču sporočila, da sta ponujeni zavezi vsebinsko skoraj identični. Poleg tega je v obravnavanem primeru v skladu z informacijami, ki jih je Komisija predložila predložitvenemu sodišču, dejstvo, da je bila uvozna cena citronske kisline, ki je predmet obravnavanega spora, višja od minimalne uvozne cene, ki je za prvo četrletje leta 2015 veljala za družbo Weifang.
- 19 Poleg tega se v obravnavanem primeru Komisiji po začetku veljavnosti nove ponujene zaveze ni zdelo potrebno spremeniti minimalne uvozne cene za prvo četrletje leta 2015, ki je bila določena na podlagi prvotne ponujene zaveze. Predložitveno sodišče v teh okoliščinah meni, da je nesorazmerno zavrniti oprostitev zgolj zaradi sklica na Sklep 2008/899, ki je ob sklenitvi pogodbe še veljal, čeprav je dokazano, da je bila minimalna uvozna cena, ki je veljala ob sklenitvi pogodbe, izdaji računa in uvozu, presežena.
- 20 Obravnavani primer se razlikuje od primera, ki je bil predmet sodbe z dne 17. septembra 2014, Baltic Agro (C-3/13). Predmet tistega primera je bilo vprašanje, ali je bilo mogoče družbo Baltic Agro AS ob upoštevanju določbe, primerljive s členom 2(1)(a) Izvedbene uredbe 2015/82 (točka 25 sodbe), šteti za „prvo neodvisno stranko v Uniji“, čeprav blaga ni kupila neposredno od podjetja, ki je oddalo ponujeno zavezo, ampak od vmesne družbe. Sodišče je na to

vprašanje odgovorilo nikalno. Vmesnih družb se ne sme uporabiti, ker v nasprotnem primeru ne bi bilo razumljivo, kdo lahko uveljavlja oprostitev (točka 30 sodbe). Določbe v zvezi z neposredno prodajo so namreč namenjene temu, da omogočijo „pregleden nadzor nad minimalno uvozno ceno, za katero [h kateri] so se proizvajalci izvozniki zavezali“ (sklepni predlogi generalnega pravobranilca P. Cruza Villalóna, predstavljeni 3. aprila 2014 v zadevi Baltic Agro, C-3/13, točka 32). To pri izvozu, pri katerem se uporabijo vmesne družbe, ne bi bilo mogoče na enak način, saj bi vsaka prodaja blaga naprej pred uvozom v EU lahko povzročila dodatne stroške, ki bi se odražali v cenah (navedeni sklepni predlogi). V obravnavanem primeru pa nadzor nad spoštovanjem ponujene zaveze ni bil ogrožen.

Drugo vprašanje za predhodno odločanje

- 21 Če bi Sodišče ocenilo, da sklic na Sklep 2008/899 na prvotno predloženih računih na podlagi zavez nasprotuje oprostitvi protidampinške dajatve, se postavlja vprašanje, ali je bilo treba še upoštevati pozneje predložene popravljene račune, za katere ni sporno, da izpolnjujejo pogoje iz člena 2(1)(b) Izvedbene uredbe 2015/82.
- 22 Odgovor na to vprašanje je odvisen od razlage člena 2(2)(a) Izvedbene uredbe 2015/82. Na prvi pogled se zdi besedilo te določbe jasno. Določa namreč, da carinski dolg nastane ob sprejetju deklaracije za sprostitev v prosti promet, kadar se ugotovi, da ni izpolnjen eden od pogojev za oprostitev iz člena 2(1). Zato se zdi, da po sprejetju carinske deklaracije ni več mogoče predložiti dokumentov. V tem smislu bi bilo mogoče razumeti tudi uvodno izjavo 11 Izvedbenega sklepa 2015/87. V skladu z njenim prvim stavkom je treba pri predložitvi zahtevka za sprostitev v prosti promet predložiti račun, ki bo vseboval vsaj informacije, navedene v Prilogi k Izvedbeni uredbi 2015/82.
- 23 Vendar v členu 2(1) Izvedbene uredbe 2015/82, če se ga preuči podrobneje, ni izrecno navedeno, najpozneje do kdaj se lahko predložijo dokumenti. Izrecno je določeno zgolj, kdaj nastane carinski dolg. Nastane ob sprejetju deklaracije za sprostitev v prosti promet. To se zgodi, kadar „se ugotovi, da ni izpolnjen eden ali več pogojev iz [člena 2(1) Izvedbene uredbe 2015/82]“. O tem, kdaj je treba to ugotoviti, ni navedeno ničesar. Tudi iz uvodne izjave 11 Izvedbenega sklepa 2015/87 ne izhaja nujno, da je treba dokumente predložiti ob določenem času. Nasprotno, razumeti jo je mogoče tudi tako, da je treba pri predložitvi zahtevka za sprostitev v prosti promet uveljavljati oprostitev protidampinške dajatve; v njej pa ni navedeno, kdaj (najpozneje) je treba predložiti račun.
- 24 Trditev, da člen 2(2) Izvedbene uredbe 2015/82 določa, da je treba dokumente predložiti najpozneje ob sprejetju carinske deklaracije, vzbuja dodatne dvome, če se njegovo besedilo primerja z besedilom drugih protidampinških določb. Sodišče je v sodbi z dne 12. oktobra 2017, Tigers (C-156/16), opozorilo, da uredba, ki je bila predmet te zadeve, drugače od drugih protidampinških uredb ne določa trenutka, ko je treba carini predložiti veljaven trgovinski račun (točka 25, s

sklicem na točko 60 sklepnih predlogov generalnega pravobranilca P. Mengozzija). V členu 2(2) Uredbe št. 2320/97 je na primer navedeno, kdaj je treba predložiti potrdilo o proizvodnji. Besedilo tega člena se očitno razlikuje od besedila člena 2(2) Izvedbene uredbe 2015/82.

- 25 Predložitveno sodišče se zaveda, da je treba pri razlagi določb prava Unije upoštevati tudi namen ureditve. Račun na podlagi zaveze je treba predložiti, da se lahko preveri, „ali pošiljka ustreza trgovinskim dokumentom“ (uvodna izjava 11, drugi stavek, Izvedbenega sklepa 2015/87). Zato mora biti račun na podlagi zaveze carinskim organom načeloma predložen hkrati z blagom.
- 26 Vendar bi bilo mogoče na podlagi načela sorazmernosti, ki je prav tako upoštevno, sklepati, da je mogoče posamezne podatke na računu na podlagi zaveze še dodati ali popraviti, če je mogoče s tem še uresničiti namen, ki se mu sledi s temi podatki. To bi lahko veljalo za dokazovanje spoštovanja ponujene zaveze, ker se to dokazovanje na podlagi člena 2(1) Izvedbene uredbe 2015/82 izvede zgolj s samoizjavo proizvajalca izvoznika.
- 27 Argument za tako razumevanje tega, kdaj je treba predložiti dokumente, bi bila lahko primerjava s členom 78 ZK. V skladu s sodno prakso Sodišča je sistematika navedenega člena v „uskladitvi carinskega postopka z dejanskim položajem“ (sodba z dne 12. oktobra 2017, Tigers, C-156/16, točka 31). Predložitveno sodišče ne vidi razloga, zakaj enako ne bi veljalo tudi za postopek vračila. Besedilo člena 2(2) Izvedbene uredbe 2015/82 – kot je bilo pojasnjeno – vsekakor ne nasprotuje naknadni predložitvi dokumentov.
- 28 Nazadnje naknadni popravek računa na podlagi zaveze v obravnavanem postopku tudi ni povečal tveganja obida. Sklic na Sklep 2008/899, ki je postal neveljaven, je bil izolirana napaka, ki ni ogrozila preizkusa ostalih pogojev za oprostitev protidampinške dajatve. Ker gre pri izjavi, ki jo določa točka 9 Priloge k Izvedbeni uredbi 2015/82, tako in tako za samoizjavo proizvajalca izvoznika, to, kdaj je predložena, ne vpliva na njeno resničnost. Predložitveno sodišče meni, da mora biti za oprostitev protidampinške dajatve nazadnje odločilno materialnopravno merilo, ali se je cena na podlagi zaveze dejansko upoštevala. To v obravnavanem primeru ni bilo sporno.